ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор школи І-ІІІ ступенів № 280
Дарницького району м. Києва
_____ І.А.Конобась

Освітня програма
школи І – ІІІ ступенів № 280 Дарницького району міста Києва на 2024/2025 навчальний рік

8 - 9 клас

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради школи
(протокол №1 від 28.08.2024)

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою
3. Загальний обсяг навчального навантаження для 8-9-х класів
4. Навчальні плани
5. Форма організації освітнього процесу
6. Опис інструментарію оцінювання

1. Загальні положення

Освітня програма для середньої освіти ІІ ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня, затвердженої наказом МОН від 20 квітня 2018 р. № 405

При цьому використані варіанти:

Класи	Примітка	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
8-9	з українською мовою навчання з поглибленим вивченням української мови та літератури	Додаток № 8 Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Освітня програма включає: навчальні плани; форми організації освітнього процесу; опис інструментарію оцінювання.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою можуть розпочинати учні, які мають річне оцінювання за попередній клас. У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюєтьсякомісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10липня 2019 року №955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 року за №184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження для 8-9х класів

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-9-х класів складає у

8-ому класі – 36 годин на тиждень,

9-ому класі – 36 годин на тиждень,

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог чинних нормативних документів, що визначають санітарно- епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та закладів освіти усіх форм власності. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» , наказів Міністерства освітиі науки України від 20.04.2018 № 405, № 408.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Прозатвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл –інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах.

4. Навчальні плани

Навчальні плани встановлюють погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну та варіативну складову.

Інваріантна складова робочого навчального плану сформована на державному рівні і забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державного стандарту.

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів конкретизовано варіативну складову робочого плану.

За рахунок годин варіативної складової заплановано

факультативи

Клас	Назва факультативу	К - сть годин
8	Людина та її здоров’я	1
9	Українське державотворення	1

Зважаючи на профіль школи І-ІІІ ступенів № 280 цикл профільних предметів включає поглиблене вивчення української мови та літератури з 8 класу та продовження поглибленого вивчення у 9 класі. Відповідно до цього збільшено години на вивчення української мови та літератури у 8-х та 9-х

класах.

Цикл профільних предметів сформований з дотриманням гранично допустимого навчального навантаження (години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навчального навантаження учнів) та загальної кількості годин у межах, встановлених Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти.

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися протягом навчального року за розкладом шляхом чергування по тижнях.

Розподіл навчальних годин розміщено в додатку 1 навчального плану.

Додаток 1

Робочий навчальний план для 8-9-х класів

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		8-а, б		**9-а, б**
		(поглиблене вивчення української мови та літератури)		
Мови і літератури	Українська мова	4		4
	Українська література	4		4
	Англійська мова	2		2
	Зарубіжна література	2		2
Суспільство-знавство	Історія України	2		1,5
	Всесвітня історія	1		1
	Основи правознавства	-		1
Мистецтво	Мистецтво	1		1
Математика	Алгебра	2		2
	Геометрія	2		2
Природознавство	Біологія	2		2
	Географія	2		1,5
	Фізика	2		3
	Хімія	2		2
Технології	Трудове навчання	1		1
	Інформатика	2		2
Здоров’я і фізична культура	Основи здоров'я	1		1
	Фізична культура	3		3
Разом		**32+3**		**32+3**
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації				
Разом		**1**		**1**
Факультатив	біологія	1		
	історія			1
Гранично допустиме навчальне навантаження		**33**		**33**
Всього (без урахування поділу класів на групи)		**33+3**		**33+3**

5. **Форма організації освітнього процесу**

Здобуття базової середньої освіти у закладі відбувається за інституційною формою (наказ МОН України від 23.04.2019 №536, зареєстрований у Міністерстві юстиції України від 22.05.2019 №547/33518 «Про затвердження Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти»), що включає в себе очне (денне) навчання.

Освітній процес організовується у безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти (наказ МОН України від 10.02.2021 №160, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.04.2021 №528/36.150) для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії у закладі створені умови для засвоєння освітньої програми за індивідуальною формою навчання.

Зарахування осіб до державних і комунальних закладів загальної середньої освіти на індивідуальну форму здобуття освіти, переведення та відрахування їх із таких закладів освіти здійснюється відповідно до пунктів 4, 5, 8, 10, 11, 12 розділу I, розділу III, пункту 1 розділу IV Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016. Особливості подання документів для зарахування (переведення) здобувачів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти визначаються розділами II, IV цього Положення.

Зарахування до закладу освіти на індивідуальну форму здобуття освіти проводиться зазвичай до початку навчального року.

Індивідуальна форма здобуття освіти поділяється на: ***сімейну (домашню) форму, екстернат*** та ***педагогічний патронаж.***

Сімейна (домашня) форма освіти. Навчатися за такою формою зможуть учні, чиї батьки бажають і готові самостійно організовувати освітній процес в домашніх умовах. Разом з тим учень зарахований до закладу, який відслідковує його прогрес у навчанні. Батьки також мають написати заяву щодо навчання дитини за сімейною формою. Відповідальність за успішність навчання учня несуть батьки.

Важливо, щоб дитина не відставала від однолітків, а її знання відповідали рівню Держстандарту. Для цього учні проходитимуть оцінювання 4 рази на навчальний рік. У випадку низької успішності результатів навчання учня педагогічна рада може: рекомендувати батькам перевести дитину на інституційну форму.

Школа всіляко сприяє організації процесу навчання за сімейною формою. Учні отримуватимуть консультації та допомогу вчителів, формується індивідуальний навчальний план дитини, надаються підручники та рекомендаціїщодо подальшого навчання.

Екстернат. Для зарахування на екстернат батьки повинні подати заяву та документ, що підтверджує підставу для переведення. Серед поважних причин – неможливість відвідувати заняття у школі чи скласти річне оцінювання. Екстернат, зокрема, орієнтований на учнів, які опанували або можуть опанувати один чи декілька предметів, класів чи навіть рівнів освіти швидше своїх однолітків.

Батьки та учні, що проживають на неконтрольованій території або на території лінії зіткнення, можуть подати документи для зарахування на екстернату електронному вигляді. Зарахування учнів, які не мають документів про попередню освіту, проходитиме після оцінювання у закладі, де він планує навчатись.

Педагогічний патронаж. Така форма передбачена для учнів, які за станом здоров'я не можуть відвідувати школу щодня, перебувають на стаціонарному лікуванні у закладах охорони здоров'я або потребують навчання біля лікарняного ліжка.

Педагогічний патронаж передбачає індивідуальний супровід вчителя для конкретного учня. Водночас велика увага приділяється самостійному опрацюванню матеріалу дитиною. За такого навчання важливим є партнерство між учнем, вчителем та батьками, адже вони мають спільно визначити інтенсивність та результативність навчання.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року.

6. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання учнів 8-9 класів зорієнтоване на обов'язкові результати навчання й орієнтири їх оцінювання, визначені Державним стандартом, та на очікувані результати навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета чи інтегрованого курсу та регулюються Методичними рекомендаціями щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 8–9 класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 листопада 2011 р. № 1392.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 8-9х класів є:

- поточне;
- підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;
- державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у табелі досягнень, що видається учневі щороку.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів

здійснюютьвідповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних формта способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботиз текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проектів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Критерії для формувального оцінювання розробляються вчителем самостійно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	**Ключові компетентності**	**Компоненти**
1	Спілкування державною мовами	**Уміння:** ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свійсловниковий запас. **Ставлення:** розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. **Навчальні ресурси:** означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем

2	Спілкування іноземними мовами	**Уміння:** здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. **Ставлення:** критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовуватидосвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. **Навчальні ресурси:** підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	**Уміння:** оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об’єктами навколишньої дійсності (природними, культурними,технічними тощо); розв’язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних тапрактичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. **Ставлення:** усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалудержави, успішного вивчення інших предметів. **Навчальні ресурси:** розв'язування математичних задач, і обов’язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	**Уміння:** розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. **Ставлення:** усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях **Навчальні ресурси:** складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу

5	Інформаційно-цифрова компетентність	**Уміння:** структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. **Ставлення:** критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. **Навчальні ресурси:** візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	**Уміння:** визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. **Ставлення:** усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. **Навчальні ресурси:** моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	**Уміння:** генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. **Ставлення:** ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. **Навчальні ресурси:** завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)

8	Соціальна і громадянська компетентності	**Уміння:** висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. **Ставлення:** ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. **Навчальні ресурси:** завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	**Уміння:** грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). **Ставлення:** культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. **Навчальні ресурси:** математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	**Уміння:** аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. **Ставлення:** усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. **Навчальні ресурси:** навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і

фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому,розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Тематичне оцінювання може здійснюватися на основі поточного оцінювання із урахуванням проведеної для оцінювання проміжних результатів навчання діагностичної (контрольної) роботи або без проведення такої роботи залежно від специфіки навчального предмета чи інтегрованого курсу. Під час виставлення оцінки за тему результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Семестрове оцінювання здійснюється на основі результатів тематичногооцінювання та результатів контролю груп загальних результатів навчання, відображених у Свідоцтві досягнень. Систему діагностувальних і контрольних робіт, у тому числі для перевірки рівня сформованості умінь певної групизагальних результатів, визначених у Свідоцтві досягнень, учитель планує і розробляє самостійно під час календарно-тематичного планування, керуючись Державним стандартом, освітньою і навчальною програмами та відповідно до кількості годин, передбачених навчальним планом на вивчення предмета чи інтегрованого курсу.

Річне оцінювання здійснюється на основі загальних оцінок результатів навчання за І та ІІ семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки Українивід 03.06. 2008 р. № 496; пункти 9, 10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказомМіністерства освіти і науки України від 14.07. 2015 р. № 762 (зі змінами).

Облік результатів тематичного, семестрового, річного оцінювання, оцінювання груп результатів навчання проводиться в класному журналі в окремих колонках без дати.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі, батькам або іншим законним представникам.

При здійсненні семестрового оцінювання учнів з тимчасово окупованих територій, з числа внутрішньо переміщених осіб і тих, хто повернулися на постійне місце проживання, зараховуються всі оцінки, які вони отримали впродовж семестру незалежно від місця навчання: у закладі, де навчалися за місцем тимчасового перебування або у будь-якій іншій школі, яка здійснює навчання за однією із форм здобуття освіти (очною, змішаною, дистанційною, екстернатною, сімейною). Це може бути будь-який заклад загальної середньої

освіти, зокрема й приватні заклади освіти, в Україні чи за її межами.

Заклади освіти, у яких тимчасово навчались учні, можуть видавати їм інформаційні довідки про період навчання із зазначенням переліку предметів, окремих тем та результатів оцінювання. Крім того, для проведення семестрового та річного оцінювання здобувачі освіти можуть надавати інформацію з електронних журналу та щоденника за попереднім місцем навчання.

За відсутності в учнів з числа тих, хто повернулися на постійне місце проживання, та з тимчасово окупованих територій облікованих результатів оцінювання за попереднім місцем навчання заклад освіти може провести підсумкове семестрове оцінювання у вигляді контрольної роботи, тестування, співбесіди тощо. При такому оцінюванні, за потреби, можуть використовуватисятехнології дистанційного навчання.

Оцінювання результатів навчання учнів 8-9х класів здійснюється з використанням 12-бальної системи (шкали), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Результати навчання учнів також слід супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня, а не на помилки або невдачі.